

Из покушаја применљивана препорука ОДИХР-а искључени су грађани, а ове промене се них највише тичу, рекао је Раша Недељков, програмски директор ЦРТА. Он је подсетио да се пропадање изборног процеса није десило преко ноћи, већ је "труљење трајало дуго, али смрад више не може да се игнорише". Међутим, свака реакција власти на налазе о изборним неправилностима била је агресија, појединци у земљи нису спремни за промене и за све проблеме у држави криве жртве, додао је.

Прва препорука ОДИХР-а била је да власт обезбеди амбијент у коме ће се транспарентно и инклузивно мењати закони како би се почело са примењивањем других препорука, подсетио је он.

„Препоруке морају да буду верификоване од свих актера, а пре свега грађана. У овом процесу су једино грађани искључени и о њима нико не говори“, рекао је Недељков у емисији „Иза вести“ ТВ Н1.

Опозиција је предложила да се измени Закон о локалним изборима, да сви буду 2. јуна, чак и ови за 17 београдских општина.

ЦРТА је раније предлагала да се локални избори, „у околностима у којима је јасно да бирачки списак није ажуран, а како би се амортизовао криминални поступак сељења бирача, заједно одрже сви локални избори одрже заједно, чак и у оним местима где су избори били 17. децембра“, подсетио је Недељков.

„То је велики захтев. Налази посматрачких мисија, како домаћих, тако и страних јасно указују да се и легитимитет и легалитет протеклих избора може довести у питање. Али пре свега, да би се спречила миграција бирача најлогичније би било да сви локални избори у Србији буду истог дана“, навео је.

То није једини начин да се миграција спречи, али јесте најлакши, додаје.

„Други који је ЦРТА предложила јесте да се свим људима који су променили пребивалиште последњих годину дана омогући гласање на старим, али не на новим бирачким местима“, рекао је.

„Изборне околности лошије него зимус“

У нови изборни циклус, према његовом мишљењу, улазимо у још лошијим околностима него што је то било зимус.

„Многи грађани су разочарани, почели су да одустају од свог грађанског права, јер им још мање верују. У праву су, али то је потенцијално једна од скривених агенди оних који су чинили све да изборе представе као једну прљаву работу у којој слободни грађани не желе да учествују. Онда гласају само они уцењени, застрађени и фанови власти“, оценио је.

Ми смо у политичкој кампањи колико и у политичкој кризи, а званично смо у политичкој кризи када је документовано да су институције заробљене, подвукао је.

„Један од најважнијих налаза ОДИХР-а јесте да је граница између партије и државе невидљива. Институције раде за партије, а не за грађане. И не само то, институције су чиниле криминална дела када су омогућиле миграције бирача“, рекао је Недељков.

„У Скупштини била фингирана представа за међународну јавност“

Упитан где се налазимо ако власт (упркос Резолуцији ЕП, извештаја Комитета за људска права УН, извештају ОДИХР-А, извештају ЦРТА, оценама посматрача) фактички расписује изборе без договора са опозицијом, Недељков објашњава:

„Да би неко изашао у сусрет захтевима различитих политичких актера, то би урадио на првом месту због одговорности. Ово у Скупштини то није било, већ фингирана представа, намењена за међународну јавност. Други разлог је притисак – од грађана, медија, цивилног друштва или споља. Унутрашњи притисак је очигледно недовољан, али је и онај из иностранства. Једино бенефит имају странке из власти“, подсетио је.

Власт није показала ниједан гест политичке воље да се нешто промени, подсетио је.

„Сваки други грађанин Србије и не зна за изборне проблеме“, рекао је.

„Једина реакција власти агресија“

Изјава Ане Брнабић, која је рекла како ће избори бити празник демократије, али и да нам Комисија за ревизију бирачког списка сада и не треба, ако опозиција не учествује, Недељков види као показатељ да партијски интерес доминира чак и у овако дубокој

политичкој кризи.

„Једина реакција власти била је агресија. Прозивани смо да смо непријатељи државе. Ни у једном трену нико није аргументима одговорио на налазе ЦРТА“, рекао је.

Нико из власти није контактирао ЦРТА да учествује у тој евентуалној Комисији.

„Не. Упркос многим позивима на разговор о ономе што смо документовали, нико на те позиве није договорио... Појединци у држави нису спремни да се суоче са проблемима, већ додатно креирају кризу и на манипулативан начин стварају климу да су за све проблеме у држави криве жртве. То је наратив у нашем друштву, жртве су криве а виновници се тек понекад позивају на одговорност“, рекао је.

„Култ личности опасан“

Београдски избори су представљени као национални, Косово је тема, а Недељков каже како га то веома плаши.

„Нама грађанима се вечито прети неким ратом, страним непријатељем, вечито смо угрожени и онда имамо само једну особу која нас штити. Креирање култа личности је веома опасно за наше слободе. Пропадање изборног процеса није се десило преко ноћи, већ је труљење трајало јако дуго. Неке ствари нисмо видели на време, али сада толико смрди да не може да се игнорише“, навео је.

У оваквим околностима биће веома тешко да се грађани увере да је нешто унапређено, рекао је.

„Ми као друштво одустајемо од нас самих, врло често примењујемо брза решења и тиме показујемо своју незрелост. Не постоји ниједан гест који ико може да направи да све проблеме одмах реши. Симултано сви начини морају да се примењују, не одустајање, не

савијање кичме“, рекао је он и нагласио да ангажованост мора да се настави.

(Н1)